

ZPRÁVA O TRHU S MLÉKEM A MLÉKÁRENSKÝMI VÝROBKÝ

Vývoj cen:

Cena zemědělských výrobců ČR	
↓ CZV mléko (květen).....	6,09 Kč/l
Cena průmyslových výrobců ČR	
↑ CPV SOM (červen).....	43,33 Kč/kg
↑ CPV SPM (červen).....	50,66 Kč/kg
↑ CPV máslo blok (červen).....	58,88 Kč/kg
Světová tržní cena – západní Evropa	
↑ FOB máslo (červen).....	1 925 USD/t
↓ FOB SPM (červen).....	2 150 USD/t
↓ FOB SOM (červen).....	2 035 USD/t

Obsah:

Situace na domácím trhu	1-4
<i>SZIF – Charakteristika a průběh programů v rámci společné organizace trhu (SOT) s mlékem a mlékárenskými výrobky.....</i>	3-4
Situace v zahraničí; aktuální předpisy.....	4
Vývoj CZV, nákup mléka graf; Kurzy ČNB	6-7
CPV mlékárenských výrobků;	8
CPV másla a SOM; plnění kvót.....	9-10
Aktuality.....	11-12

Situace na domácím trhu

Ceny zemědělských výrobců podle ČSÚ

V květnu 2009 došlo k dalšímu poklesu ceny placené zemědělcům (CZV) za mléko kravské třídy Q. Trend poklesu ceny započal v únoru 2008 a dosud pokračuje. Rekordní cena z ledna roku 2008 (10,10 Kč/l) tak nebyla dosud překonána a letošní květnová cena byla 4,01 Kč pod její úroveň (v lednu 2008 dosáhla cena nejvyšší hodnoty minimálně za posledních 14 let).

V květnu 2009 se od prvovýrobců nakupovalo kravské mléko třídy Q. za 6,09 Kč/l, což je pokles proti dubnu o 6 haléřů (-1,0 %) a snížení o 3,08 Kč (-33,6 %) proti květnu 2008. Mlékárny podle výkazu MZe 6-12 nakupovaly v květnu mléko (všechny třídy jakosti) průměrně za 6,02 Kč/l (rozdíl proti CZV je způsoben rozdílnou metodikou, nákupem ze zahraničí a také počtem respondentů).

Ceny placené zemědělcům podle krajů se v dubnu pohybovaly v rozmezí od 5,00 Kč/l do 7,60 Kč/l. Nejvyšší cena byla zaplacená v Královéhradeckém kraji a nejnižší cena byla zaplacená v kraji Vysočina a Středočeském. Nejnižší **průměrná** cena byla placena v Jihomoravském kraji 5,78 Kč/l a nejvyšší průměrná cena byla placena v Karlovarském kraji, kde dosáhla hodnoty 6,51 Kč/l.

Nákup mléka podle MZe 6-12

V květnu mlékárny nakoupily (v ČR i zahraničí) 205 413 tis. litrů mléka o tučnosti 3,79 % s průměrným obsahem bílkovin 3,31 %, za

průměrnou cenu 6,02 Kč/l. Květnový nákup mléka byl ve srovnání s průměrným měsíčním nákupem v prvním čtvrtletí roku 2009 nadprůměrný (průměrný měsíční nákup v prvním čtvrtletí činil 189 612 tis. litrů). Průměrný měsíční nákup v roce 2008 byl 197 384 tis. litrů mléka. Při porovnání květnového nákupu mléka s nákupem v dubnu došlo ke zvýšení nákupu o 9 663 tis. litrů. To znamená nárůst o 4,9 %. Při meziročním srovnání došlo letos v květnu ke snížení nákupu o 1,8 %, tedy o 3 682 tis. litrů mléka.

Každoroční trendy nákupu mléka jsou patrné z grafu na straně č. 7.

Z celkového nákupu mléka v květnu 2009 bylo 98,70 % mléka nakoupeno ve třídě I. a vyšší za cenu 6,03 Kč/l. V dubnu 2009 to bylo 98,92 % za 6,06 Kč/l.

V květnu se nákup mléka mlékárnami v zahraničí snížil. Došlo k poklesu nákupu proti dubnu o 299 tis. litrů na 3 004 tis. litrů. Nakoupené mléko mělo tučnost 4,01 % hm. Zatím nejvyšší nákup mléka v zahraničí byl uskutečněn v dubnu 2008, kdy mlékárny nakoupily 5 166 tis. litrů mléka. Tím byl překonán dosavadní nejvyšší zahraniční nákup mléka, který byl uskutečněn v prosinci 2007. Tehdy mlékárny nakoupily rekordních 4 944 tis. litrů (tento údaj se sleduje od roku 2005).

Od počátku roku 2009 nakoupily mlékárny celkem 969 999 tis. litrů mléka. Za celý rok 2008, mlékárny nakoupily 2 368 602 tis. litrů mléka,

v roce 2007 to bylo o 12 616 tis. litrů více, tedy 2 381 218 tis. litrů mléka.

Sušené odtučněné mléko (SOM)

V květnu mlékárny vyrobily 2 121 tun SOM. Je to o 3,8 tun (0,2 %) méně než v dubnu a o 252,7 tun (10,7 %) méně než v květnu 2008. Měsíční průměrná výroba v prvním čtvrtletí 2009 byla 1 707,67 t, což znamená, že květnová výroba byla ve srovnání s průměrem v prvním čtvrtletí nadprůměrná. Od počátku roku 2009 mlékárny vyrobily 9 368,8 tun SOM. V roce 2008 vyrobily mlékárny celkem 22 518,2 tun SOM, což je o 886,5 tun méně než v roce 2007.

V květnu měly mlékárny na skladech zásobu 2 260,7 tun SOM. Ve srovnání s dubnem se snížila zásoba o 683,7 tun. Při meziročním srovnání zásob došlo letos v květnu ke snížení stavu zásob o 17,8 tun.

Cena průmyslových výrobců v květnu 2009 se při srovnání s předchozím měsícem zvýšila, a to o 2,44 Kč na 44,81 Kč/kg. Meziročně se cena snížila o 10,31 Kč/kg (18,7 %).

V prodeji SOM došlo v květnu k nárůstu, a to o 43,6 t (2,4 %) proti předchozímu měsíci. V květnu mlékárny prodaly 1 876,44 tun SOM. Meziročně byl v dubnu 2009 prodej o 463,21 tun vyšší než ve stejném měsíci roku 2008.

Od počátku roku prodaly mlékárny 6 438 tun SOM. Průměrný měsíční prodej v prvním čtvrtletí roku 2009 byl 909,86 tun. Za celý rok 2008 prodaly mlékárny 13 307,39 tun SOM, což je o 1 236,66 tun méně než v roce 2007.

Máslo

Výroba másla se v květnu zvýšila, a to na 4 040,9 t. Při srovnání s dubnem je to nárůst o 242,5 tun (6,4 %) a při srovnání s květnem 2008 se snížila letošní výroba o 28,6 tun (0,7 %). Průměrná měsíční výroba v prvním čtvrtletí 2009 činila 3 902,77 tun, z čehož vyplývá, že květnová výroba byla ve srovnání s tímto čtvrtletím nadprůměrná. Od počátku roku bylo vyrobeno 19 547,6 tun másla. V roce 2008 vyrobily mlékárny celkem 48 634,6 tun másla, což je o 2 623,5 tun (5,1 %) méně než v roce 2007.

Zásoba másla se v květnu snížila. Na skladech měly mlékárny zásobu 1 762,2 tun másla, a to je o 287,1 tuny méně než v dubnu a o 508,2 tun méně než v květnu 2008.

Prodej másla ve spotřebitelském 250 g balení se v květnu snížil. Bylo prodáno 1 450,01 tun másla,

a to je o 43,3 tun méně než v dubnu. Při meziročním srovnání došlo letos k poklesu proti květnu 2008 o 194,64 tun. Od počátku roku bylo prodáno 7 746,28 tun másla ve spotřebitelském balení. Za celý rok 2008 prodaly mlékárny 19 309,46 tun másla ve spotřebitelském balení, a to je o 2 105,81 tun (12,2 %) více než v roce 2007.

Průměrná cena, za kterou mlékárny prodávaly kilogram másla ve spotřebitelském 250 g balení, v květnu klesla na 65,20 Kč/kg. To je ve srovnání s dubnovou cenou 66,56 Kč/kg pokles o 1,36 Kč/kg a při srovnání s květnem 2008 klesla letos jeho cena o 12,01 Kč/kg, tedy o 15,5 %. V listopadu 2007 dosáhla cena másla zatím historicky nejvyšší hodnoty 120,27 Kč/kg.

Sýry

V květnu 2009 došlo k nárůstu výroby sýrů. Ve srovnání s dubnem došlo ke zvýšení výroby o 277 tun (4 %) a proti květnu 2008 se výroba sýrů zvýšila o 101,40 tun (1,4 %). V květnu 2009 bylo vyrobeno 7 231,2 tun přírodních sýrů, což je více než měsíční průměr v prvním čtvrtletí roku 2009, který činil 6 623,6 t/měsíc. Od počátku roku 2009 bylo vyrobeno 34 056,3 tun přírodních sýrů. Celkem bylo v roce 2008 vyrobeno 84 086,3 tun přírodních sýrů, což je o 5 518,4 tun (6,2 %) méně než v roce 2007.

Zásoba sýrů přírodních se u mlékáren snížila v květnu 2009 ve srovnání s dubnem o 126,8 tun (2,9 %) na 4 177,5 tun.

Kilogram eidamské cihly s obsahem tuku v sušině 30 % prodávaly mlékárny v květnu za 65,85 Kč, což je o 1,46 Kč/kg méně než v dubnu a o 14,46 Kč méně než v květnu 2008. Prodej 30 % eidamu se v květnu zvýšil na 1 071,37 tun, což je proti dubnu nárůst o 79,96 tun a proti květnu 2008 se prodej snížil o 142,83 t.

Kilogram eidamské cihly s obsahem tuku v sušině 45 % prodávaly mlékárny v květnu za 81,59 Kč, což je o 4,16 Kč/kg více než v dubnu. Prodej 45 % eidamu, se v květnu snížil na 128,48 tun, což je proti dubnu pokles o 141,8 tun.

Státní zemědělský intervenční fond

Mléčné kvóty

Plnění dodávek referenčních množství mléka pro kvóťový rok 2009/2010

V období od 1.5.2009 do 31.5.2009 dodali producenti odběratelům 238 404 tun mléka, přímý prodej byl 209,5 tun mléka.

Plnění referenčního množství pro dodávky za kvóťový rok 2009/2010, tedy od 1.4.2009 do 31.5.2009 činí celkem 465 517 tun, tj. 16,71 % vnitrostátního referenčního množství mléka pro dodávky (2 785 414 tun). Plnění referenčního množství pro přímý prodej v kvóťovém roce 2009/2010, tedy od 1.4.2009 do 31.5.2009, činí celkem 423,5 tun, tj. 5,82 % vnitrostátního referenčního množství mléka pro přímý prodej (7 276 tun).

Plnění dodávek referenčních množství mléka pro kvóťový rok 2008/2009

Plnění referenčního množství pro dodávky za kvóťový rok 2008/2009, tedy od 1.4.2008 do 31.3.2009 bylo celkem 2 699 338 tun, tj. 96,91 % vnitrostátního referenčního množství mléka pro dodávky (2 785 414 tun). Plnění referenčního množství pro přímý prodej v kvóťovém roce 2008/2009, tedy od 1.4.2008 do 31.3.2008, činilo celkem 2 148,6 tun, tj. 30,02 % vnitrostátního referenčního množství mléka pro přímý prodej (7 275,7 tun).

Poskytování podpory na nákup másla neziskovými institucemi a organizacemi

Tento program, který vychází z nařízení Komise (ES) č. 1898/2005 ze dne 9. listopadu, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“) – kapitola IV, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 225/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, i nadále pokračuje. Od počátku roku 2009 nebyla přijata žádná žádost o potvrzení. Nebylo vydáno žádné potvrzení. Celkem bylo požadováno 0 kg másla. Byly přijaty dvě žádosti o podporu a čtyři opravy žádostí o podporu. Byla vyplacena podpora ve výši 440 453,93 Kč. Jediný dodavatel másla pro toto opatření společnost Madeta a.s., dočasně ukončil výrobu k 31.12.2008.

Od 1.7.2009 vstupuje v účinnost nařízení Komise (ES) č. 452/2009, kterým se zrušuje nařízení Komise (ES) č. 1898/2005, o prováděcích pravidlech k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, kterým se stanovují opatření pro odbyt smetany, másla a zahuštěného másla na trhu Společenství.

Od 1.7.2008 vstoupilo v účinnost pro tento režim nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“). Toto nařízení zrušilo nařízení Rady č. 1255/1999, o společné organizaci trhu s mlékem a mléčnými výrobky.

Prodej másla za snížené ceny a poskytování podpory pro smetanu, máslo a zahuštěné máslo určené k použití při výrobě cukrářských výrobků, zmrzliny a jiných potravin

Tato podpora vychází z nařízení Komise (ES) č. 1898/2005 ze dne 9. listopadu, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“) – kapitola II, ve znění pozdějších předpisů a současně je v dikci zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 225/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Získání podpory v rámci tohoto nařízení je vázáno na účast v nabídkovém řízení. Nařízení Komise (ES) č. 1039/2007 ze dne 10. září 2007 pozastavuje stálá nabídková řízení v kapitolách II. a III. výše uvedeného nařízení.

Dne 31.01.2009 bylo zveřejněno v Úředním věstníku Evropské unie nařízení Rady (ES) č. 72/2009 ze dne 19. ledna 2009 (dále jen „nařízení“), o úpravách společné zemědělské politiky změnou nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“).

Toto nařízení v bodě 25) ruší článek 101 nařízení Rady (ES) č. 1234/2009, v platném znění, čímž se ruší podpory pro nákup smetany, másla a zahuštěného másla za snížené ceny, a to konkrétně podpora:

- neziskovými institucemi a organizacemi;

- ozbrojenými silami a jednotkami podobného postavení v členských státech;
- výrobci cukrářských výrobků a zmrzliny;
- výrobci jiných potravin, jež budou stanoveny Komisí;
- k přímé spotřebě zahuštěného másla.

Zrušení uvedených podpor je účinné od 1. července 2009

Podpora spotřeby školního mléka

V červnu proběhlo na Ministerstvu zemědělství meziresortní připomínkové řízení k novele nařízení vlády č. 205/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, která by měla obnovit poskytování národní podpory na dodávky „školního mléka“ do škol od 1. září 2009. V červenci by měla být tato novela předložena ke schválení Vládě ČR.

V květnu 2009 mlékárny vyrobily 73,2 tis. litrů školního mléka, z toho bylo 68,7 tis. litrů mléka ochuceného. Od počátku roku 2009 bylo vyrobeno 613,7 tis. litrů školního mléka a z toho 557,6 tis. litrů mléka ochuceného. Za kalendářní rok 2008 bylo vyrobeno 2 683,7 tis. litrů školního mléka a z toho bylo 2 428,2 tis. litrů mléka ochuceného.

Použití kaseinu a kaseinátů při výrobě sýrů

Program vychází z nařízení Komise (ES) č. 760/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, v platném znění.

Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, v platném znění, od ledna 2009 rozšiřuje možnost používání kaseinu a kaseinátů z produktů kódu KN 0406 20 a KN 0406 30 (tavené sýry) na produkty kódu KN 0406 (sýry a tvaroh) vyrobené na území Společenství. Nařízením Komise (ES) č. 760/2008 se zvyšuje maximální procentní obsah, který může být obsažen ve výše zmíněných produktech z 5 % na 10 % kaseinu a kaseinátů. Vzhledem k tomu, že je podpora pro odštěďené mléko zpracované na kasein a kaseináty nulová, sankce za nepovolené používání kaseinu a kaseinátů do sýrů nebyla nařízením Komise stanovena. Případné sankce budou udělovány podle § 13 zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Dále je program upraven nařízením vlády ČR č. 225/2004 Sb., v platném znění, jehož novela č. 50/2009 Sb. ze dne 2. února 2009 platná od 18. února 2009 je plně v souladu s evropskou legislativou. Vypuštěním některých omezujících

podmínek by měla tato novela nařízení vlády program zpřístupnit pro širší okruh výrobců sýrů.

Dne 24. 6. vyšlo nařízení Komise (ES) č. 548/2009, které upravuje vydávání povolení používat kasein a kaseináty při výrobě sýrů pod podmínkou, je-li stanovena podpora pro odštěďené mléko zpracované na kasein nebo kaseináty podle článku 100 nařízení (ES) č. 1234/2007.

V červnu 2009 byl převzat 1 „Protokol o výsledku kontroly“ z Odboru kontroly SOT. Proběhlo jednání s jednatelem mlékárny TPK, spol. s r.o. o doplnění žádosti o povolení použití kaseinu a kaseinátů při výrobě sýrů. Byla vystavena výzva k doplnění žádosti o povolení použití kaseinu a kaseinátů při výrobě sýrů v mlékárně TPK, spol. s r.o. a výzva k opravě souhrnných výkazů na základě zjištěných nedostatků při kontrole na místě v Jesenických mlékárnách, a.s.. Byly odeslány 4 receptury na posouzení vhodnosti použití kaseinu a kaseinátu do sýrů do odborné laboratoře Milcom servis a.s., kde všechny vyhověly podmínkám nařízení Komise (ES) č. 760/2008.

Situace v zahraničí

Světová tržní cena v paritě vyplaceně loď (FOB) v západní Evropě se v červnu 2009 zvýšila u másla. U sušeného odtučněného mléka (SOM) a sušeného plnotučného mléka (SPM) se cena snížila.

Ve srovnání s květnem 2009 vzrostla cena u másla o 25 USD/t na 1 925 USD/t. U SOM a SPM se cena proti květnu snížila, a to u sušeného odtučněného mléka o 65 USD/t na 2 035 USD/t a u sušeného plnotučného mléka o 100 USD/t, na 2 150 USD/t.

Zdroj: Dairy Markets

Aktuálně vydané předpisy pro mléko a mlékárenské výrobky

Aktuálně vydané předpisy EU, týkající se mléka a mlékárenských výrobků

Oprava nařízení Komise (ES) č. 657/2008 ze dne 10. července 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o podporu Společenství pro poskytování mléka a některých mléčných výrobků žákům ve školách (Úř. věst. L 183 ze dne 11.7.2008).

Nařízení Komise (ES) č. 548/2009 ze dne 24. června 2009 o změně nařízení (ES) č. 760/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o povolení používat kasein a kaseináty při výrobě sýrů.

Nařízení Komise (ES) č. 549/2009 ze dne 24. června 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 214/2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o intervenční opatření na trhu se sušeným odstředěným mlékem.

Nařízení Komise (ES) č. 536/2009 ze dne 19. června 2009, kterým se stanoví, do jaké míry lze přijímat žádosti o dovozní licence podané v června 2009 pro některé mléčné výrobky v rámci některých celních kvót otevřených nařízením (ES) č. 2535/2001.

Nařízení Komise (ES) č. 523/2009 ze dne 18. června 2009, kterým se stanoví vývozní náhrady v odvětví mléka a mléčných výrobků.

Nařízení Komise (ES) č. 524/2009 ze dne 18. června 2009, kterým se stanoví maximální částka vývozní náhrady u másla v rámci stálého nabídkového řízení stanoveného nařízením (ES) č. 619/2008.

Nařízení Komise (ES) č. 525/2009 ze dne 18. června 2009, kterým se stanoví maximální částka vývozní náhrady u sušeného odstředěného mléka v rámci stálého nabídkového řízení stanoveného nařízením (ES) č. 619/2008.

Nařízení Komise (ES) č. 533/2009 ze dne 18. června 2009, kterým se stanoví sazby náhrad použitelné na mléko a mléčné výrobky vyvážené ve formě zboží, na něž se nevztahuje příloha I Smlouvy

Nařízení Komise (ES) č. 526/2009 ze dne 18. června 2009, kterým se stanoví maximální nákupní cena másla pro 7. dílčí nabídkové řízení uskutečněné v rámci nabídkového řízení zahájeného nařízením (ES) č. 186/2009.

Nařízení Komise (ES) č. 527/2009 ze dne 18. června 2009, kterým se stanoví maximální nákupní cena sušeného odstředěného mléka pro 5. dílčí nabídkové řízení uskutečněné v rámci nabídkového řízení zahájeného nařízením (ES) č. 310/2009

Oprava nařízení Komise (ES) č. 2020/2006 ze dne 22. prosince 2006, kterým se mění nařízení (ES) č. 2535/2001, pokud jde o správu celní kvóty WTO na novozélandské máslo (Úř. věst. L 384 ze dne 29.12.2006).

Oprava opravy nařízení Komise (ES) č. 1984/2006 ze dne 20. prosince 2006, kterým se mění nařízení (ES) č. 2535/2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o dovozní režim pro mléko

a mléčné výrobky a otevření celních kvót (Úř. věst. L 34 ze dne 7.2.2007).

Oprava nařízení Komise (ES) č. 1324/2007 ze dne 12. listopadu 2007, kterým se mění nařízení (ES) č. 2535/2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o dovozní režim pro mléko a mléčné výrobky a otevření celních kvót (Úř. věst. L 294 ze dne 13.11.2007).

Nařízení Komise (ES) č. 465/2009 ze dne 4. června 2009, kterým se stanoví maximální nákupní cena másla pro 6. dílčí nabídkové řízení uskutečněné v rámci nabídkového řízení zahájeného nařízením (ES) č. 186/2009.

Nařízení Komise (ES) č. 466/2009 ze dne 4. června 2009, kterým se stanoví maximální nákupní cena sušeného odstředěného mléka pro 4. dílčí nabídkové řízení uskutečněné v rámci nabídkového řízení zahájeného nařízením (ES) č. 310/2009.

Nařízení Komise (ES) č. 467/2009 ze dne 4. června 2009, kterým se stanoví sazby náhrad použitelné na mléko a mléčné výrobky vyvážené ve formě zboží, na něž se nevztahuje příloha I Smlouvy

Nařízení Komise (ES) č. 461/2009 ze dne 4. června 2009, kterým se stanoví vývozní náhrady v odvětví mléka a mléčných výrobků.

Nařízení Komise (ES) č. 462/2009 ze dne 4. června 2009, kterým se stanoví maximální částka vývozní náhrady u másla v rámci stálého nabídkového řízení stanoveného nařízením (ES) č. 619/2008.

Nařízení Komise (ES) č. 463/2009 ze dne 4. června 2009, kterým se stanoví maximální částka vývozní náhrady u sušeného odstředěného mléka v rámci stálého nabídkového řízení stanoveného nařízením (ES) č. 619/2008.

Zdroj: Úřední věstník Evropské unie

Aktuálně vydané předpisy ČR, týkající se mléka a mlékárenských výrobků

Vyhláška č. 178/2009, kterou se mění vyhláška č. 356/2008 Sb., kterou se provádí zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění pozdějších předpisů.

Zdroj: Sbírka zákonů ČR

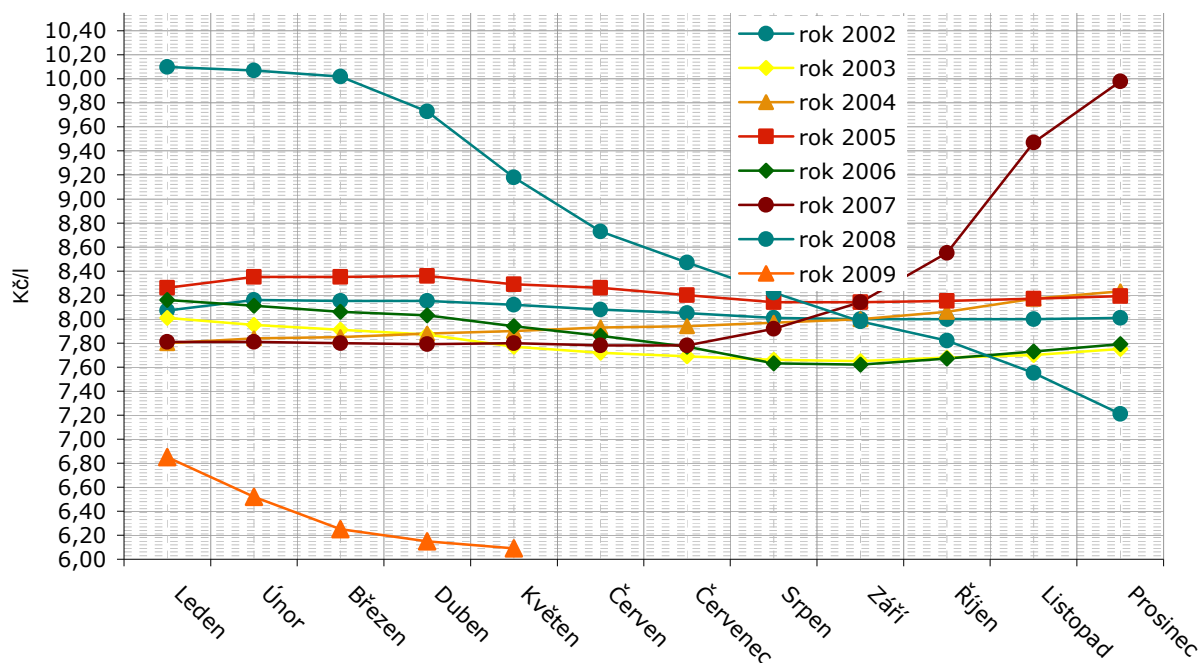
Tab.: č.1 Ceny placené zemědělcům za kravské mléko třídy Q.

Kč/l

rok/měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1995	6,20	6,46	6,48	6,53	6,55	6,53	6,49	6,41	6,39	6,49	6,60	6,66
1996	6,76	6,87	6,90	6,92	6,94	6,90	6,87	6,89	6,89	6,95	6,97	6,99
1997	7,05	7,14	7,13	7,10	7,08	7,08	7,14	7,12	7,15	7,19	7,29	7,36
1998	7,62	7,93	7,95	7,99	7,97	7,96	7,98	7,91	7,91	7,92	7,76	7,68
1999	7,67	7,77	7,73	7,57	7,01	6,47	6,65	7,14	7,16	7,11	7,28	7,41
2000	7,42	7,47	7,48	7,48	7,48	7,47	7,47	7,48	7,48	7,49	7,51	7,50
2001	7,54	7,67	7,69	7,69	7,73	7,73	7,73	7,73	7,73	7,78	7,88	7,99
2002	8,07	8,16	8,15	8,15	8,12	8,08	8,05	8,01	8,00	8,00	8,00	8,01
2003	8,01	7,95	7,91	7,87	7,77	7,72	7,69	7,66	7,65	7,68	7,70	7,75
2004	7,80	7,84	7,85	7,88	7,90	7,93	7,94	7,97	8,00	8,06	8,17	8,23
2005	8,26	8,35	8,35	8,36	8,29	8,26	8,20	8,14	8,14	8,15	8,17	8,19
2006	8,16	8,11	8,06	8,03	7,94	7,86	7,77	7,63	7,62	7,67	7,73	7,79
2007	7,81	7,81	7,80	7,79	7,80	7,78	7,78	7,92	8,14	8,55	9,47	9,98
2008	10,10	10,07	10,02	9,73	9,18	8,73	8,47	8,22	7,98	7,82	7,55	7,21
2009	6,85	6,52	6,25	6,15	6,09							

Zdroj: ČSÚ

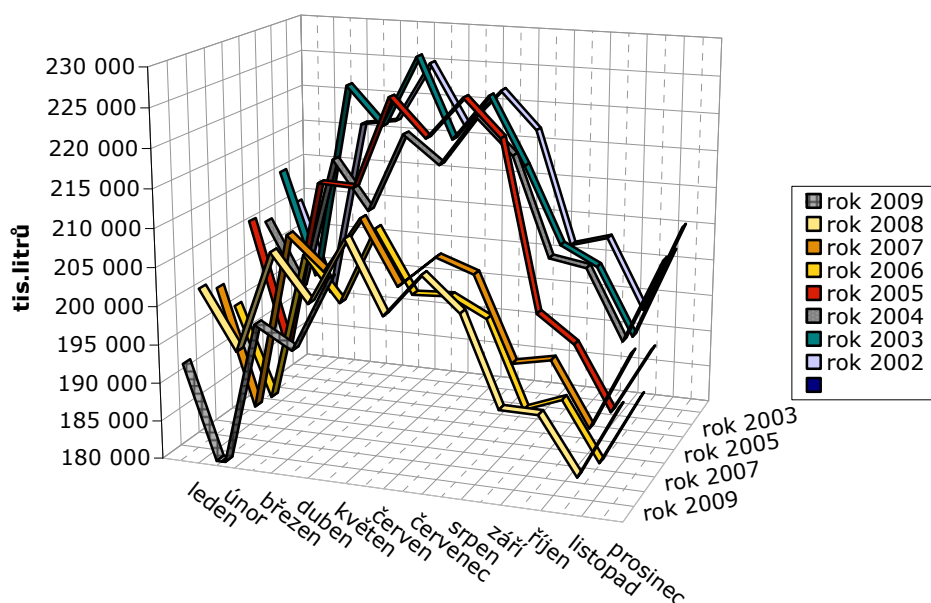
Vývoj cen placených zemědělcům za mléko kravské třídy Q.

Zdroj: ČSÚ

Nákup mléka po měsících

Pozn.: V grafu jsou uvedeny nákupy mléka tuzemskými mlékárnami včetně nákupů ze zahraničí, v grafu není zohledněn vývoz mléka z ČR a hodnoty tudíž není možné zaměňovat s produkcí mléka v ČR. Údaje v grafu proto není možné použít k vyhodnocení plnění mléčné kvóty, této problematice je věnována samostatná kapitola v textu.

Zdroj: Mlék (MZe)6-12

Tab.: č.2 Kurzy devizového trhu - měsíční průměry za rok 2008 a 2009

měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
USD08	17,702	17,210	16,249	15,916	16,122	15,634	14,920	16,226	17,052	18,578	19,773	19,478
USD09	20,535	22,261	20,886	20,293	19,571	18,938						
EUR08	26,051	25,376	25,221	25,067	25,098	24,314	23,529	24,286	24,497	24,787	25,183	26,106
EUR09	27,169	28,459	27,229	26,760	26,738	26,545						

Zdroj: ČNB

Tab.: č.3 Ceny mlékárenských výrobků při prodeji z mlékárny

Kurz ECB (EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA) za červen – 26,604 Kč/€

Název výrobku	Cena v Kč/kg, průměr za červen	Změna ke květnu v %
Sušená syrovátka <i>bez přidaného cukru, baleno v pytlích po 25 kg</i>	11,39	3,63
Sušené odtučněné mléko <i>tuk do 1,5 %, baleno v pytlích po 25 kg</i>	43,33	1,77
Sušené plnotučné mléko <i>tuk 26%, baleno v pytlích po 25 kg</i>	50,66	0,94
Máslo ve spotřebitelském balení 250 g <i>tuk minimálně 82 %, voda max. 16 %</i>	65,78	4,12
Máslo v blocích 25 kg <i>tuk minimálně 82 %, voda max. 16 %</i>	58,88	0,92
Máslo v blocích 25 kg + dopravní náklady <i>včetně dopravních nákladů 2,5 €/100 kg</i>	59,54	0,90
Sýr ementálského typu - Moravský bochník <i>tuk minimálně 45 %</i>	-	-
Sýr ementálského typu – Primátor <i>tuk minimálně 45 %</i>	95,15	0,98
Eidam 45 <i>tuk minimálně 45 %</i>	79,54	3,50
Eidam 30 <i>tuk minimálně 30 %</i>	66,74	-0,47

Ceny jsou zjišťovány Státním zemědělským intervenčním fondem na základě nařízení Komise 562/2005, zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády ČR č. 225/2004 Sb.

Řecko usiluje o označování původu mléka

Řecko plánuje zavést kvůli ochraně zájmů řeckých farmářů do své legislativy povinnost označovat na výrobcích zemi původu mléka, které bylo k výrobě použito. Má se to týkat mléka, mléčných nápojů, jogurtů, sušeného mléka i mléčných dezertů, a to včetně těch, které jsou dodávány do veřejného stravování (restaurace, nemocnice apod.). Pokud by se jednalo o směs mléka z více zemí, měl by být podle řeckého návrhu uveden procentní podíl.

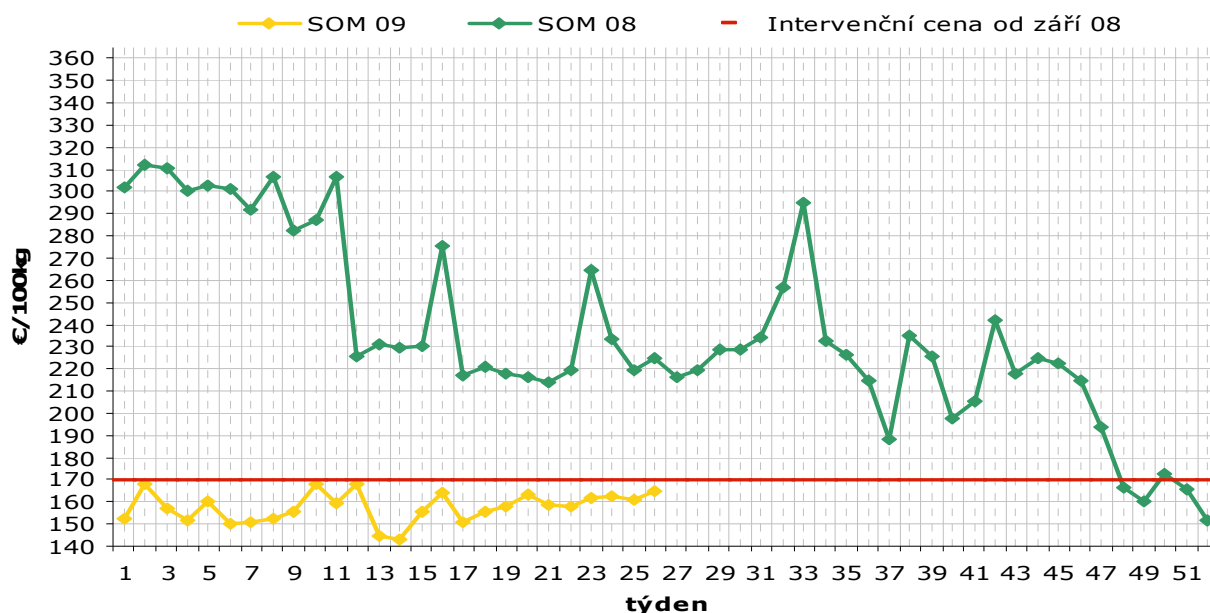
Návrh zřejmě narazí, vzhledem k tomu, že bude považován za překážku volného trhu v EU, když bude požadovat, aby byly označeny i výrobky z jiných členských států dodávané na řecký trh.

Stálý výbor pro potraviny už takto zamítl nabídku Irska podporovanou členskými státy na označování původu u masa.

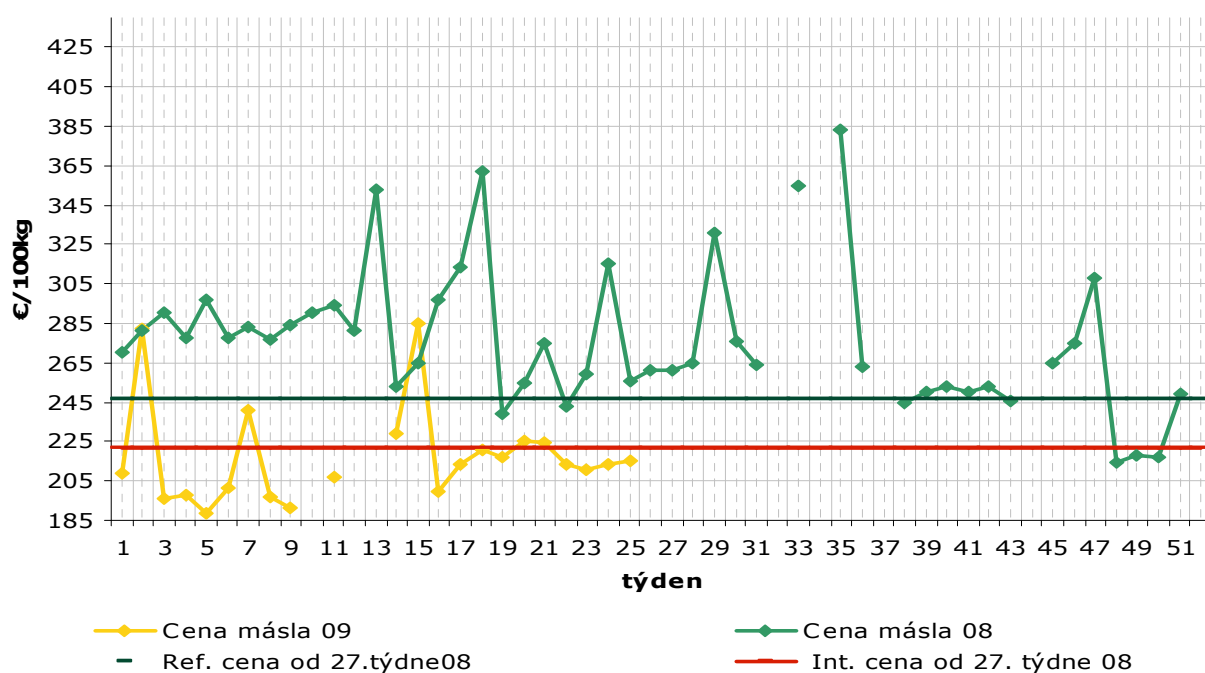
Zdroj: ÚZEI

Vývoj cen SOM v ČR (pytle 25 kg) vůči intervenční ceně

Zdroj: TIS^{ČR}

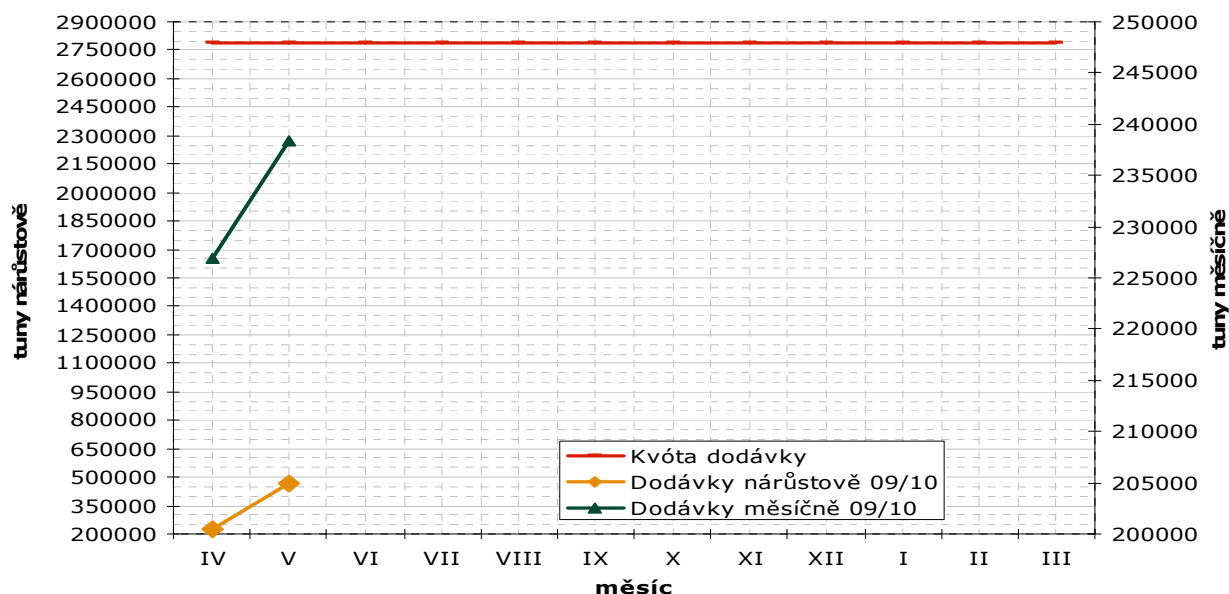
Vývoj CPV másla v ČR (blok 25 kg) vůči intervenční ceně

Pozn. Cena másla je včetně dopravních nákladů 2,5 €/100 kg.

Zdroj: TIS^{ČR}

Plnění mléčné kvóty pro dodávky v kvótovém roce 09/10

Poznámka: Výše kvóty je pro kvótový rok 2009/10 – 2 785 414 tun

Zdroj: SZIF

Odbytové ceny mlékárenských výrobků na Slovensku ve 26. týdnu 2009

Výrobek	Cena €/kg	Prodané množství v t	Změna ceny k 25. týdnu 2009 v %	Změna ceny k 26. týdnu 2008 v %
Polotučné mléko trvanlivé, tuk 1,5%	0,32	3 615,23	6,6	-30,3
Jogurt smet. ovocný, 150 g, tuk 7,5-10%	1,55	73,57	-3,1	0,5
Smetana zakysaná 150 – 250g, tuk 12-14%	1,29	82,61	-1,6	-9,9
Máslo čerstvé spotř. balení	3,13	80,81	-1,5	-27,9
Máslo bloky 16% vody	3,18	1,17	4,6	-27,0
Tvaroh měkký, 250 g	2,30	36,37	3,1	-15,2
Tvaroh tučný, 250g, tuk 38% a více	2,73	10,71	-4,5	-8,7
Tavené sýry, tuk v sušině 70%	4,08	171,28	2,3	-8,8
Eidamská cihla 45% tuku v sušině	2,96	41,10	4,2	-16,5
Bryndza zimní, sýr v balení 125 – 250 g	-	-	-	-
Bryndza zimní, sýr volně ložená (5 – 10 kg)	-	-	-	-
Bryndza letní, sýr v balení 125 – 250 g	-	-	-	-
Bryndza letní, sýr volně ložená (5 – 10 kg)	4,22	23,59	-0,9	-9,2
Sušené plnotučné mléko	1,97	108,03	5,2	-28,1
Sušené odtučněné mléko	1,67	201,00	-5,4	-34,6

Poznámka : Uváděné ceny jsou bez DPH, ceny v roce 2008 jsou přepočteny konverzním kurzem 1€ = 30,1260 SKK.
- Údaje nejsou k dispozici.

Zdroj : PPA – ATIS

Aktuality

A platit se bude

Současná situace na trhu s mlékem je pro chovatele v EU, nejen v ČR, skutečně velmi tíživá. Nelze si však nepřipomenout dobu přelomu let 2007/08, kdy se ozývalo silné volání po urychleném uvolnění mléčných kvót a nastolení volného trhu touto komoditou. Cena mléka tehdy vyšplhala k jedenácti korunám za litr syrového mléka, po mléku byla poptávka a ta, jak známo, vede mimo zvýšení ceny i k investičnímu a výrobnímu optimismu. Faktory způsobující tento jev bohužel neměly dlouhého trvání a již v létě loňského roku konjunktura pohasla a trvalý pokles cen trvá dodnes, kdy každodenní prodělek vyhání do ulic k protestům chovatele z velké části EU.

Prezident Agrární komory Jan Veleba 23.6. v rozhovoru pro Lidové noviny uvádí, že viníky současného stavu jsou obchodní řetězce svou vysokou marží a mlékárny svým vzájemným podrážením. Jakoby se krize vyhnula zemím s nízkým podílem řetězců na trhu. Jakoby snaha mlékárny prodat a utržit byla opovržením, zatímco tentýž jev u chovatelů je pro pana prezidenta jaksi pochopitelný a normální. Vždyť naši chovatelé se –viděno stejnou optikou – v tomto krizovém období také podrážejí, také přistupují na diktát mlékárny v otázce ceny, a já se jim nedivím. Chtějí utržit. Nyní se někteří z nich chystají svou situaci, potažmo krizi svého odvětví, vyřešit na příští pondělí plánovanou blokadou dálnic a skladů hypermarketů. Obávám se, že tam se žádné řešení nenalézá, dokonce nesdílím ani optimismus Jana Veleby k očekávanému pochopení od (motoristické) veřejnosti. Jsem však zvědav, jestli vyzve prezident AK zablokované řidiče k vyšší konzumaci mléka nebo jestli jim objasní, že potřebuje větší část jejich daní k tomu, aby pomohl chovatelům dojného skotu. Jiné řešení totiž, kromě zavedení minimálních cen mléka, se nenabízí. Tam ovšem není jasné, kdo přinutí mlékárny za tuto cenu vykoupit všechno nabídnuté mléko, nebudou-li mít na ně zajištěn odbyt. A nebude-li všechno mléko vykoupeno, někdo, možná přímo někdo z protestujících, bude v ruce mít černého Petra a půjde z kola ven. Nebude to však pro jeho neschopnost vydržet v krizi déle než ostatní, pro neschopnost uspět v konkurenci cenou nebo kvalitou. O jeho konci totiž rozhodne pracovník mlékárny, v lepším případě podle výhodnosti pro mlékárnu. Na místě chovatele, chystajícího se na protest, bych si právě dopady

navrhovaných opatření nechal od Jana Veleby podrobně vysvětlit. Jsme nakonec už velcí kluci a víme, že zázrak přinášející spásu se dostaví jen zřídka. Všechna ostatní řešení něco stojí, buď peníze, nebo úsilí, někdy pláč a skřípění zubů. A platit se bude, jde jen o to, aby platil ten správný. Osobně si chovatelů obecně velmi vážím a považuji zejména chov skotu z celé řady hledisek za velmi důležitou součást zemědělství. Příčiny jeho snižujícího se rozměru v naší republice bych, stejně jako řešení mléčné krize, hledal raději jinde než na dálnicích.

Zdroj: ASZ

Zemědělci prosadili svou, EU se bude zabývat mlékem

Evropská unie se bude zabývat situací na trhu s mlékem a mléčnými výrobky, přičemž Evropská komise během následujících dvou měsíců vypracuje podrobnou analýzu současné situace. Vyplývá to ze závěrečného dokumentu nynějšího bruselského summitu evropské sedmadvacítky, jejíž má ČTK k dispozici. Kvůli nízkým výkupním cenám mléka v celé EU v belgické metropoli ve čtvrtek demonstrovaly tisíce zemědělců.

Farmáři požadují, aby unie snížila kvóty na mléko, které v současnosti naopak rok od roku zvyšuje a v roce 2015 je chce zrušit úplně. Agrárníci ale tvrdí, že tento postup snižuje výkupní ceny mléka a je pro ně likvidační. Pokud by kvóty byly nižší, ceny by podle zemědělců byly vyšší. O kvótách se ale dokument EU nijak nezmiňuje a hovoří obecně o stabilizačních opatřeních.

"Evropská rada projednala aktuální situaci na trhu s mlékem a mléčnými výrobky. Vyzvala komisi, aby v následujících dvou měsících předložila podrobnou analýzu trhu, včetně případných možností stabilizace trhu s mlékem a mléčnými výrobky," uvádí se v textu. Lídři členských států EU o něm budou ještě jednat, může tak ještě doznat určitých změn.

Nespokojenost nad stavem v mlékařském sektoru vyjadřují i čeští zemědělci. Pohrozili, že kvůli nízkým výkupním cenám mléka zablokují centrální sklady obchodních řetězců.

"V současné době dostává evropský farmář za litr mléka zhruba 20 eurocentů, což je o 20 až 30 procent méně než tvoří náklady. Tuzemští výrobci mléka tržní měsíčně zhruba o 400 milionů korun méně než loni. Na konci roku se tak tržby sníží zhruba o pět miliard korun, a to odvětví to prostě

nevydrží," řekl nedávno ČTK prezident české Agrární komory Jan Veleba.

Zdroj: ČTK

Austrálii se nelíbí dotace mléčných výrobků v EU a USA

Austrálie bude i nadále "velmi tvrdě" argumentovat proti postoji Evropské unie a Spojených států v otázce poskytování subvencí na vývoz mléčných výrobků. Australský ministr obchodu Simon Crean řekl, že opětovné zavedení dotací v Evropě a v Americe není v souladu s pravidly světového obchodu.

Americké ministerstvo zemědělství na konci května oznámilo, že bude subvencovat asi 92.000 tun mléčných výrobků, které jsou určeny na vývoz. Úřad chce tímto postojem pomoci americkým farmářům, na které doléhá pokles cen mléka a mléčných výrobků ve světě a klesající odbyt. Američané k těmto subvencím naposledy sáhli před pěti lety.

Austrálie patří spolu se sousedním Novým Zélandem k hlavním světovým vývozcům mléčných výrobků. Obě země také vedou protesty proti poskytování státních subvencí v některých zemích.

"Velmi tvrdě proti tomu vystupujeme. Budeme samozřejmě toto stanovisko i nadále upevňovat, nejefektivnějším prostředkem proti takovým aktivitám ale bude dokončení obchodních jednání v rámci katarského kola," řekl novinářům australský ministr.

Crean se na indonéském ostrově Bali zúčastnil ministerské schůzky takzvané Cairnské skupiny 19

zemí, které patří k předním světovým exportérům zemědělských produktů. Do skupiny patří například Brazílie nebo Jihoafrická republika. Třídenní schůzka má posunout jednání o liberalizaci obchodu. Ministři Cairnské skupiny jsou i nadále hluboce zklamáni z toho, že byla ta opatření znovu zavedena. Evropská unie a Spojené státy musejí ukázat vůdčí roli a tyto exportní subvence co nejdříve zrušit," napsali členové Cairnské skupiny v návrhu komuniké z jednání.

"Proto vyzýváme členy Světové obchodní organizace (WTO), aby se v nejvyšší možné míře zdrželi takového jednání a tohoto příkladu nenásledovali. Všichni členové WTO musejí jednat zodpovědně a odolávat pokušení uchýlit se v této obtížné době k protekcionistickým opatřením," píše se dále v návrhu.

Evropská unie v lednu znovu sáhla k exportním subvencím u másla, sýra a sušeného odstředěného mléka. EU subvence uplatňovala i v minulosti, v roce 2007 je ale zrušila. Brusel chce nyní opět pomoci unijním vývozcům lépe se prosadit na světovém trhu, kde klesá poptávka. Schůzky na ostrově Bali se má zúčastnit také americký obchodní zmocněnec Ron Kirk, stejně jako představitelé Evropské unie a Indie.

Zdroj: ČTK

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného oddělení
agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 591
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Bc. Petr Šup

tel.: 222 871 544
fax: 222 871 591
e-mail: sup@szif.cz

Rozmnožování anebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS^{ČR} SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS^{ČR} SZIF.